

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ Γυμνασίου

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: Παρασκευή, 1^η Ιουνίου 2018

ΧΡΟΝΟΣ: 2 ώρες

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ:

- α) Να γράψετε μόνο με μπλε ή μαύρο μελάνι.
- β) Να απαντήσετε σε όλα τα μέρη και σε όλα τα ερωτήματα.
- γ) Οι ερωτήσεις να απαντηθούν στα φύλλα εξέτασης που σας δίνονται.
- δ) Να σημειώσετε στα φύλλα εξέτασης τα στοιχεία σας (ονοματεπώνυμο, τμήμα, αριθμό).
- ε) Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού.

Υπευθύμηση: Αξιολογούνται σε κάθε απάντησή σας η έκφραση (στο επίπεδο της σημασιολογίας, της σύνταξης, του κατάλληλου ύφους) και η ορθογραφία.

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από έξι (6) σελίδες

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΜΟΝΑΔΕΣ 14)

Κείμενο 1

Το Σχολείο που τόσο πολύ αγάπησα

Κλείνω τα μάτια και θυμάμαι το σχολείο, ανακατεμένες εικόνες ζωντανεύουν: Νηπιαγωγείο στην οδό Φραγκοκλησίας ... το ελαφάκι στη μέση της αυλής και εγώ να προσπαθώ να σκαρφαλώσω πάνω του... η ανυπομονησία που ένιωθα την ημέρα των γενεθλίων μου μέχρι να με φωνάξει η κα Ήρα Ζηρίδη στο γραφείο της για να μου ευχηθεί χρόνια πολλά και να μου χαρίσει μια μικρή σοκολάτα υγείας με μπλε περιτύλιγμα.

Δημοτικό στο Μαρούσι ... η μυρωδιά του πολύγραφου κάτω στο υπόγειο, το δέντρο στη μέση της αυλής με τα παγκάκια γύρω γύρω, οι φωνές του παγωνιού που διέκοπταν το μάθημα, η

βιβλιοθήκη που μαζευόμασταν για την προετοιμασία ομαδικών εργασιών και βέβαια το κουδούνι του διαλλείματος που ορμούσαμε όλοι στις σκάλες για να βγούμε έξω ταχύτερα ... Δ' δημοτικού με τον κ. Δρούλια, ο δάσκαλος που πάντα θα θυμάμαι ... και φυσικά οι αξέχαστες εκδρομές πριν το καλοκαίρι στο κτήμα Μπογιάτι με τους μύθους για το λιοντάρι που παραμόνευε να μας φάει.

Γυμνάσιο-Λύκειο... η διαπλάτυνση της Λεωφόρου Κηφισίας μίκρυνε τον κήπο του σχολείου μας. Αργότερα χτίζονται οι πρώτες γυάλινες πολυκατοικίες και το Cassis απέναντι στο Agora Center γίνεται στέκι των μεγαλύτερων. «Άμιλλα» προετοιμασία των συγκροτημάτων.. Κοντόπουλος, Οικονόμου, τραγούδια που ακόμα θυμάμαι... Σάββατο βράδυ, χορός αποκριάς με την καλοπροαίρετη σάτιρα και όλοι χορεύουμε το Life is Life (με παραποίηση στίχων..) Γυμναστική εκτός σχολείου, 3 γύροι τρέξιμο γύρω από το κτήριο της Γερμανικής Σχολής. Οι έξυπνοι μετά τον πρώτο γύρο λουφάρουμε πίσω από το κτήριο και η κα Ρούσα μας κυνηγάει! Διάλλειμα και ο κ. Δόντης να φωνάζει «μπάαααλες» κάθε φορά που κάποιος έπαιζε μπάσκετ... Τελευταία χρονιά, πρωινές κοπάνες στο καφενείο δίπλα στον Ιππικό Όμιλο με την κλασική παρέα και εγώ παραλίγο να μείνω από απουσίες...

Ανοίγω τα μάτια και συνειδητοποιώ για μια ακόμα φορά πόσο καθοριστικό ρόλο έπαιξε το Σχολείο στη ζωή μου! Μια ζωή που δεν σταμάτησε στα 14 χρόνια της φοίτησής μου αλλά συνεχίστηκε με σχέσεις και φιλίες ζωής και ξεκινά ξανά , τώρα πια το 2002, με τα δικά μου παιδιά να είναι μαθητές. **Να τα εκατοστήσουμε.**

Κωνσταντίνος Γκράβας (Διασκευή)
Απόφοιτος 1992
<http://www.sala.gr/afieromata>

Κείμενο 2

Πώς θα γίνεται το μάθημα στο σχολείο του μέλλοντος

Φανταστείτε ένα σχολείο στο οποίο οι μαθητές πηγαίνουν χωρίς βιβλία στην τσάντα. Το μόνο περιεχόμενο της σχολικής σάκας είναι μία ταμπλέτα και ένα τετράδιο πολλαπλής χρήσης. Στην τάξη το μάθημα γίνεται αξιοποιώντας iPad που περιέχουν εμπλουτισμένα ψηφιακά βιβλία και πολυμεσικές εφαρμογές.

Δεν πρόκειται για επιστημονική φαντασία, αλλά για την πραγματικότητα που βιώνουν 12 σχολεία της χώρας, τα οποία εφαρμόζουν τη μεθοδολογία iPad 1:1 της Apple, μια πρωτοβουλία για την ενσωμάτωση της τεχνολογίας στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Ένα από τα 12 σχολεία είναι τα Εκπαιδευτήρια Δούκα στην Αθήνα, στα οποία από το 2007 οι μαθητές είναι εφοδιασμένοι με ατομικό υπολογιστή που σκοπό έχει όχι να καταργήσει τις παραδοσιακές μεθόδους διδασκαλίας, που δύσκολα καταργούνται, αλλά να τις εμπλουτίσει και να τις συμπληρώσει.

Επιπλέον, σύμφωνα με τον πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και γενικό διευθυντή κ. Κωνσταντίνο Δούκα, στόχος είναι η εκπαίδευση παγκόσμιων πολιτών με ελληνική ταυτότητα και η καλλιέργεια ικανοτήτων του 21ου αιώνα ως αποτέλεσμα γνώσεων, δεξιοτήτων, στάσεων και αξιών. Αυτό το σχολείο του μέλλοντος που αξιοποιεί το iPad στην εκπαιδευτική διαδικασία παρέχει το πλεονέκτημα της ελαφριάς τσάντας, χρησιμοποιεί διαδραστικούς πίνακες, απογειώνει

τις ικανότητες του δασκάλου, αλλάζει τον τρόπο λειτουργίας της τάξης, παρέχει ένα εργαλείο δημιουργίας που απέχει πολύ από τον παραδοσιακό τρόπο διδασκαλίας και κάνει το μάθημα ιδιαίτερα δημιουργικό, ευχάριστο, χρήσιμο και αποτελεσματικό για τον μαθητή.

Το iPad αξιοποιείται στο μάθημα από τους μαθητές της Δ' Δημοτικού μέχρι τους μαθητές της Α' Γυμνασίου. Οι εκπαιδευτικοί προετοιμάζονται κατάλληλα και εκπαιδεύονται στη χρήση βέλτιστων διεθνών πρακτικών, ενώ το σχολικό βιβλίο αναδιαμορφώνεται προκειμένου να ενταχθεί στο ψηφιακό περιβάλλον και να μπορεί να εμπλουτιστεί με πολυμεσικό περιεχόμενο. Ωστόσο, η καρδιά του συστήματος παραμένει ο εκπαιδευτικός.

«Στόχος της ενσωμάτωσης του iPad στην εκπαιδευτική διαδικασία δεν είναι η απλή αντικατάσταση του έντυπου παραδοσιακού βιβλίου, παρά η δημιουργία μιας πολυμεσικής διαδραστικής εμπειρίας μάθησης που, οι περισσότεροι συμφωνούν, ότι δίνει τη δυνατότητα στον εκπαιδευτικό να διδάξει αποτελεσματικά με τρόπους και μεθόδους που δεν θα ήταν δυνατόν χωρίς την τεχνολογία», προσθέτει ο κ. Κωστής Λιάκος, Business Development Manager για την iSquare, τον επίσημο διανομέα της Apple στη χώρα μας.

Χεκίμογλου Αχιλλέας (Διασκευή)
<http://www.tovima.gr/finance/article>

I. Κατανόηση Περιεχομένου (Μονάδες 2)

1. Ποια είναι η ιδιότητα του πομπού του **Κειμένου 1**, με ποια αφορμή και για ποιο σκοπό άρχισε να καταγράφει τις σκέψεις του; (μον. 1)
2. α. Να αναφέρετε δύο (2) πλεονεκτήματα, από την αξιοποίηση του iPad στην εκπαιδευτική διαδικασία, σύμφωνα με τον συντάκτη του **Κειμένου 2**. (μον. 0,5)
β. Συμφωνείτε με την άποψη του συντάκτη του **Κειμένου 2** ότι η καρδιά του εκπαιδευτικού συστήματος παραμένει ο εκπαιδευτικός; Να αιτιολογήσετε την άποψη σας με ένα επιχειρήμα. (μον. 0,5)

II. Κατανόηση Μορφής (Μονάδες 4)

1. Οργάνωση Λόγου (μον. 1)

1. Στο **Κείμενο 2** να βρείτε τη συνδετική λέξη με την οποία συνδέονται η 3^η με την 4^η παράγραφο. Να αναφέρετε μία άλλη λέξη /φράση που θα μπορούσε να τις συνδέσει, διατηρώντας το ίδιο νόημα. (μον. 0,5)
2. Σε ποια παράγραφο του **Κειμένου 1** θα ταίριαζε ο πλαγιότιτλος: «*αξέχαστες αναμνήσεις από το Δημοτικό*»; (μον. 0,5)

2. Μορφοσυντακτικά Φαινόμενα (μον. 2)

1. Να εντοπίσετε **δύο (2)** ρήματα στην πιο κάτω περίοδο λόγου του **Κειμένου 1** (2^η παράγραφος) και να γράψετε τον **χρόνο** και τη **φωνή** στην οποία ανήκουν.

(μον. 1)

«Δ' δημοτικού με τον κ. Δρούλια, ο δάσκαλος που πάντα θα θυμάμαι ... και φυσικά οι αζέχαστες εκδρομές πριν το καλοκαίρι στο κτήμα Μπογιατί με τους μύθους για το λιοντάρι που παραμόνευε να μας φάει»

2. Στην πιο κάτω φράση του **Κειμένου 2** (6^η παράγραφος) να εντοπίσετε τα αντικείμενα και να δηλώσετε ποιο είναι το άμεσο και ποιο το έμμεσο. (μον. 1)

«...η δημιουργία μιας διαδραστικής εμπειρίας μάθησης δίνει τη δυνατότητα στον εκπαιδευτικό...»

3. Λεξιλογικά (μον. 1)

1. α. Να γράψετε τι μέρος του λόγου είναι το α' συνθετικό στις πιο κάτω λέξεις
β. Να γράψετε ένα αντώνυμο για κάθε σύνθετη λέξη, αλλάζοντας το α' συνθετικό.

(μον. 1)

- i. Καλοπροαίρετη
- ii. Συμφωνούν

III. Παραγωγή Γραπτού Επικοινωνιακού Λόγου (Μονάδες 8)

Ως μέλη της συντακτικής ομάδας του σχολείου σας καλείστε να γράψετε ένα **άρθρο** που θα δημοσιευτεί στην ηλεκτρονική σχολική εφημερίδα, στο οποίο θα αναπτύσσετε τις απόψεις σας για το σχολείο του μέλλοντος. (Έκταση: 220 - 250 λέξεις)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (ΜΟΝΑΔΕΣ 6)

A. ΔΙΑΔΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ (ΜΟΝΑΔΕΣ 2)

ΚΕΙΜΕΝΟ Ι - Σώτη Τριανταφύλλου, «Πιτσιμπούργκο»

Πιτσιμπούργκο, 26 Νοέμβρη 1913

Ελέγκω μου, γυναικούλα μου, λίγη απαντοχή ακόμα, καρδούλα μου. [...]

Αυτές τις μέρες εγνώρισα έναν Ιταλό, η μάνα του είν' αφ' τη Γένοβα (ιδέα εν είχε πως η Γένοβα είχε κατακτήσει τη Χιό, α μπα, είπε, κοίτα να ιδεις!) ο πατέρας του Σικελός, και κάμνει κάτι σωστές δουλειές εδώ στο Πιτσιμπούργκο και στο Τσικάγο, πού 'ναι μεγαλύτερη πόλις, προς τα πάνω, θαρρώ. Στο Τσικάγο πήγε κι ο Μπιλιράκης με την Αμερικάνα. Αυτός ο Ιταλός, πολλούς παράδες, Ελέγκω μου. Τζάκομο τον λένε, Τζακ στ' αμερικάνικα, και φοράει χρυσό σταυρό με τον Άγιο Γιάκωβο, αλλά, σ' το λέω μυστικό, οι πολλοί παράδες δε βγαίνουνε με το σταυρό στο χέρι και τούτος δω, πού 'ναι χαρά Θεού παλικάρι, φανούζος*, αν και κομμάτι σέρτικος*, έχει το παρατσούκλι «Ντον», «Δον», κι όλοι οι συμπατριώτες του τότε σέβονται και τότε προσκυνάνε. Τόνη φιλούνε σταυρωτά. Λέει πως άμα του κάμνω κάνα-δυο θελήματα θα ιδώ χαϊρι. Συμφωνεί κι ο Παπαζήτος, συμπατριώτης αφ' την Πελοπόννησο, αν και, Ελέγκω μου, μακριά από Πελοποννήσιους. Α, πα, πα, Έλληνες είναι, και τους συμπατριώτες μας τους έχουμε κορώνα, αλλά, πω, πω, φάρα! Πολύ μπαγαμπόντηδες! Τούτος έχει ανοίξει εστιατόριο εδώ στο

Πιτσιμπούργκο και παίρνει αράπηδες να του δουλεύουνε για ένα ξεροκόμματο. Και τους δίνει και κατραπακιές από πάνω. Ντροπής πράματα δηλαδή. Πάντως, ο Παπαζήτος είχε έρθει στην Αμερική αξυπόλητος και τώρα εν ηξέρει ήντα έχει. Όχι μονάχα παράδες. Έχει και λιβόρβορο*, πήρε το μάτι μου την κάννα μες αφ' την τσέπη, αλλά, γιατί, εμείς, στη Χιό εν είχαμε κατσούνια*, εν είχαμε κουμπούρια; Αφού οι Τουρκαλάδες μάς βγάλανε την ψυχή! Αν και μπροστά στον Παπαζήτο, οι Τουρκαλάδες ήτονε τζέτλεμεν που λέμε κι εδώ στ' αμερικάνικα. Σ' τα λέω όλ' αυτά Ελέγκω μου, γιατί θα δουλέψω στα θελήματα να βγάλω παράδες για νά 'ρθεις γλήγορις να κάμουμε μάνι μάνι κι ένα γιούκα* να τότε χαρούμε. Ο Πίττας βρήκε δουλειά σε μια βιομηχανία ντοματοπολτού, κέτσαπ τον λένε εδώ τον ντοματοπολτό, που βγάζει και μουστάρδες, ένα πράμα κίτρινο, με το συμπάθειο σαν κωλοπετούρα.

*Φανούζος: όμορφος, *σέρτικος: πικρός, βαρύς, *λιβόρβορο: ρεβόλβερ, πιστόλι,
*κατσούνια: μαχαίρια, *γιούκα: γιός

Ερωτήσεις:

A1α. Να αναφέρετε ποια μορφή έχει το αφήγημα της Σώτης Τριανταφύλλου. Τεκμηριώστε με ένα στοιχείο από το απόσπασμα. (μον. 0,5)

A2. Να σχολιάσετε τι έχει να αντιμετωπίσει ο μετανάστης στη χώρα υποδοχής, αφού φεύγοντας μακριά από την πατρίδα του είναι υποχρεωμένος να γίνεται μάρτυρας νέων ηθών και συνηθειών. Να αναφέρετε τρία (3) τουλάχιστον στοιχεία από το κείμενο. (μον. 1,5)

B. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ (ΜΟΝΑΔΕΣ 4)

ΚΕΙΜΕΝΟ II - Γιώργος Σκούρτης, «Φάμπρικα»*

Η φάμπρικα δε σταματά
δουλεύει νύχτα μέρα
και πώς τον λεν το διπλανό
και τον τρελό τον Ιταλό
να τους ρωτήσω δεν μπορώ
ούτε να πάρω αέρα

Δουλεύω μπρος στη μηχανή
στη βάρδια δύο δέκα
κι από την πρώτη τη στιγμή
μου στείλανε τον ελεγκτή
να μου πετάξει στο αυτί
δυο λόγια νέτα σκέτα*

«Άκουσε φίλε εμιγκρέ*
ο χρόνος είναι χρήμα
με τους εργάτες μη μιλάς
την ώρα σου να την κρατάς
το γιο σου μην τον λησμονάς
πεινάει κι είναι κρίμα»

Κι εκεί στο πόστο μου σκυφτός
ξεχνάω τη μιλιά μου
είμαι το νούμερο οχτώ
με ξέρουν όλοι με αυτό
κι εγώ κρατάω μυστικό
ποιο είναι τ' όνομά μου

*φαμπρικά: εργοστάσιο, *εμιγκρέ: μετανάστη, *νέτα σκέτα: ξεκάθαρα

Ερωτήσεις:

- B1.** Να δώσετε δύο (2) παραδοσιακά στοιχεία μορφής που εντοπίζετε στο **Κείμενο II**.
(μον. 0,5)
- B2α.** Να εντοπίσετε τον τύπο της αφήγησης και τον τύπο του αφηγητή στο **Κείμενο I**. Υπάρχει στο **Κείμενο II** ο ίδιος τύπος αφηγητή; Σε ποιες στροφές; Ποιο πρόσωπο μιλά;
(μον. 1)
- B2β.** Τι πετυχαίνει η συγγραφέας του **Κειμένου I** με τον συγκεκριμένο τύπο αφήγησης;
Σε ποια στροφή του **Κειμένου II** υπάρχει ευθύς λόγος, ποιο πρόσωπο μιλά και τι πετυχαίνει ο ποιητής με τη χρήση του ευθύ λόγου;
(μον. 1,5)
- B3.** Ποια συμπληρωματικά στοιχεία από τη ζωή των μεταναστών μπορείτε να συγκεντρώσετε (τουλάχιστον τέσσερα) από το **Κείμενο II**, ώστε να αναδείξετε τις συνθήκες μέσα στις οποίες ζουν και εργάζονται;
(μον. 1)

Οι εισηγήτριες

Ο Διευθυντής

Κατερίνα Καούλα

Αλεξία Γεωργίου

Αλεξία Αλεξάνδρου

Ιωάννα Παπαδοπούλου

Γιώργος Γαβριήλ

Απαντήσεις Γλώσσας

I. Κατανόηση Περιεχομένου (Μονάδες 2)

3. Ποια είναι η ιδιότητα του πομπού του **Κειμένου 1**, με ποια αφορμή και με ποιο σκοπό άρχισε να καταγράφει τις σκέψεις του; (μον. 1)
Ιδιότητα: απόφοιτος Λυκείου «Η Αθήνα»... (0,25)
Αφορμή: τα 100χρονα της σχολής-αφιέρωμα, τα παιδιά του θα πάνε σχολείο.. (2X0,25=0,5)
Σκοπός: να καταγράψει τις εμπειρίες, εντυπώσεις του από το σχολείο.. (0,25)
4. Να αναφέρετε δύο (2)πλεονεκτήματα, από την αξιοποίηση του iPad στην εκπαιδευτική διαδικασία, σύμφωνα με τον συντάκτη του **Κειμένου 2**. (μον. 1)

Παρέχει το πλεονέκτημα της ελαφριάς τσάντας,
χρησιμοποιεί διαδραστικούς πίνακες,
απογειώνει τις ικανότητες του δασκάλου,
αλλάζει τον τρόπο λειτουργίας της τάξης,
παρέχει ένα εργαλείο δημιουργίας που απέχει πολύ από τον παραδοσιακό τρόπο διδασκαλίας
κάνει το μάθημα ιδιαίτερα δημιουργικό, ευχάριστο, χρήσιμο και αποτελεσματικό για τον μαθητή.
Να επιλέξουν 2X1=2

II. Κατανόηση Μορφής (Μονάδες 4)

1. Οργάνωση Λόγου (μον. 1)

3. Στο **Κείμενο 2** να βρείτε τη συνδετική λέξη με την οποία συνδέονται η 3^η με την 4^η παράγραφο. Να αναφέρετε μία άλλη λέξη /φράση που θα μπορούσε να τις συνδέσει, διατηρώντας το ίδιο νόημα. (μον. 0,5)
Επιπλέον (0,25)
Επίσης, Ακόμη...(0,25)
4. Σε ποια παράγραφο του **Κειμένου 1** θα ταίριαζε ο πλαγιότιτλος: «αξέχαστες αναμνήσεις από το Δημοτικό.»; (μον. 0,5)
Στη 2^η παράγραφο (0,5)

2. Μορφοσυντακτικά Φαινόμενα (μον. 2)

2. Να εντοπίσετε **δύο (2)** ρήματα στην πιο κάτω περίοδο λόγου του **κειμένου 1 (2^η παράγραφος)** και να σημειώσετε τον **χρόνο** και τη **φωνή** στην οποία ανήκουν. (μον. 1)

« Δ' δημοτικού με τον κ. Δρούλια, ο δάσκαλος που πάντα θα θυμάμαι ... και φυσικά οι αξέχαστες εκδρομές πριν το καλοκαίρι στο κτήμα Μπογιάτι με τους μύθους για το λιοντάρι που παραμόνευε να μας φάει.»

θα θυμάμαι: Εξακολουθητικός Μέλλοντας, Παθητική Φωνή (2X0,25=0,5)

παραμόνευε: Παρατατικός, Ενεργητική Φωνή (2X0,25=0,5)

2. Στην πιο κάτω φράση του κειμένου 2 (6^η παράγραφος) να εντοπίσετε τα αντικείμενα και να δηλώσετε ποιο είναι το άμεσο και ποιο το έμμεσο. (μον. 1)

« η δημιουργία μιας διαδραστικής εμπειρίας μάθησης δίνει τη δυνατότητα στον εκπαιδευτικό...»

τη δυνατότητα: άμεσο

στον εκπαιδευτικό: έμμεσο (4X0,25)

3. Λεξιλογικά (μον. 1)

2. α. Να γράψετε τι μέρος του λόγου είναι το α' συνθετικό στις πιο κάτω λέξεις

β. Να σημειώσετε ένα αντώνυμο, αλλάζοντας το α' συνθετικό για κάθε σύνθετη λέξη (μον. 1)

iii. Καλοπροαίρετη: **επίθετο, κακοπροαίρετη**

iv. Συμφωνούν: **πρόθεση/αχώριστο μόριο, διαφωνούν (4X0,25)**

III. Παραγωγή Γραπτού Επικοινωνιακού Λόγου (Μονάδες 8)

Ως μέλη της συντακτικής ομάδας του σχολείου σας καλείστε να γράψετε ένα **άρθρο** που θα δημοσιευτεί στην ηλεκτρονική σχολική εφημερίδα, στο οποίο θα παρουσιάζετε πώς φαντάζεστε το σχολείο του μέλλοντος. (Έκταση: 220 - 250 λέξεις)

Απαντήσεις Λογοτεχνίας:

Μέρος Α

Ερώτηση Α1.

Μορφή αφηγήματος: **επιστολικό αφήγημα / επιστολή**

Στοιχείο:

“Πιτσιμπούργκο, 26 Νοέμβρη 1913”

Ερώτηση Α2.

- Οι πολλοί παράδες δεν βγαίνουν με το σταυρό στο χέρι, εννοώντας ότι κάποιοι πλούτισαν με παράνομα μέσα
- Οι άλλοι συμπατριώτες τον σέβονται και τον προσκυνούνε τον “Δον” ή “Ντον” και είναι στην “υπηρεσία” του , κάνουντάς του “θελήματα”. Έτσι επιβιώνουν κάποιοι μετανάστες στον ξένο τόπο όταν δεν μπορούν να βρουν κάποια εργασία ή απασχόληση που να τους αποδίδει οικονομικά οφέλη.
- Έλληνες παίρνουν αράπηδες στα εστιατόριά τους, τους εκμεταλλεύονται ως φθινό εργατικό δυναμικό, τους κακομεταχειρίζονται χτυπώντας τους και τους πληρώνουν τον ελάχιστο μισθό που μπορούν.
- Κάποιοι εργοδότες έχουν όπλα για να εκφοβίζουν τους υπαλλήλους τους άλλα και για να μπορούν να επιβιώνουν στο εμπόριο.

Μέρος Β Ερώτηση Β1α. Παραδοσιακά στοιχεία μορφής :

- Έμμετρος στίχος
- Ρυθμός και ομοιοκαταληξία
- κατανομή του ποιήματος σε στροφές με σταθερό αριθμό στίχων και σταθερό αριθμό συλλαβών.
- Κανονική χρήση σημείων στίξης
- λογική ανάπτυξη και παρουσίαση του θέματος, εύκολος εντοπισμός του θέματος
- νοηματική αλληλουχία
- ο τίτλος του ποιήματος φανερώνει το περιεχόμενο
- λυρισμός: έκφραση συναισθημάτων

Ερώτηση Β2α.

Τύπος αφήγησης: **Πρωτοπρόσωπη.**

Τύπος αφηγητή: **Ομοδιηγητικός**

Ναι, υπάρχει στο Κείμενο II ο ίδιος τύπος αφηγητή, στη **2^η στροφή**. Μιλά ο **εμικρής**.

Ερώτηση Β2β.

Με τον συγκεκριμένο τύπο αφήγησης η συγγραφέας εξασφαλίζει την **αμεσότητα** ανάμεσα στον ήρωα-αφηγητή και τον αναγνώστη, την **πειστικότητα** και την **αληθοφάνεια** στην αφήγηση. Επίσης η **προσωπική μαρτυρία** προσδίδει **εξομολογητικό χαρακτήρα** και **εμπιστευτικότητα**.

Ερώτηση Β2γ.

Με την χρήση του ευθύ λόγου ο ποιητής πετυχαίνει να μεταφέρει την **οπτική του ελεγκτή**, η οποία διαφέρει από αυτήν του μετανάστη. Ο ελεγκτής συμπεριφέρεται με σκληρότητα και τον χαρακτηρίζει παντελής έλλειψη ενσυναίσθησης. Δεν μπορεί να μπει στην θέση του μετανάστη, γι' αυτό δεν μπορεί να δείξει ούτε κατανόηση αλλά ούτε να συγχωρέσει τον εμικρέ εάν δεν κάνει τη δουλειά του σωστά- έτσι από την θέση εξουσίας που βρίσκεται τον απειλεί χωρίς κανένα ενδιασμό. **Ζωντάνια, αμεσότητα, παραστατικότητα, θεατρικότητα.**

Ερώτηση Β3.

Συμπληρωματικά στοιχεία από τη ζωή των μεταναστών: η εκμετάλλευση και η **κακομεταχείριση** των μεταναστών σε ένα ξένο τόπο, όπου αναγκάζονται να δουλεύουν για να επιβιώσουν.

Στοιχεία:

- **ασταμάτητη δουλειά, χωρίς διάλειμμα (1η στροφή)**
- **οι εργάτες δεν επιτρέπεται να μιλούν μεταξύ τους την ώρα που εργάζονται. Έτσι ο εμικρής δεν γνωρίζει ούτε το όνομα του διπλανού του, του Ιταλού εργάτη. (1η στροφή)**
- **Η απειλή από τον ελεγκτή προς τον εργάτη: “ο χρόνος είναι χρήμα ... το γιο σου μην τον λησμονάς, πεινάει κι είναι κρίμα” . Εάν ο εμικρέ δεν τηρήσει τους κανονισμούς λειτουργίας του εργοστασίου, θα χάσει τη δουλειά του.**
- **Ο εργάτης χάνει την προσωπικότητά του. Είναι μόνο ένας αριθμός για τους εργοδότες του. Αποξενώνεται από τον ίδιο τον εαυτό του.**
- **Η αγωνία του εμικρέ για την οικογένειά του που αφήνει πίσω (ψυχολογική πίεση)**

